

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра англійської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутациї
проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № _____ від _____ 2019 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Теоретична граматика англійської мови

підготовки

Бакалавра

спеціальності 035 Філологія (Прикладна лінгвістика)

освітньої програми Прикладна лінгвістика

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Теоретична граматика англійської мови» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Філологія, спеціальності 035 Філологія (Прикладна лінгвістика), за освітньою програмою Прикладна лінгвістика

Розробник: Пожарська Наталія Володимирівна, асистент кафедри англійської філології.

Рецензент: Киричук Лариса Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри англійської філології

протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри: (Ущина В.А.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Павлюк А.Б.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання		Нормативна
		Рік навчання 4
		Семестр 7 -ий
		Лекції 16 год.
Кількість годин/кредитів 75/2,5	03 Філологія, 035 Філологія (Прикладна лінгвістика), Прикладна лінгвістика	Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 45 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 4 год.
		Форма контролю екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ: предметом навчального курсу «Теоретична граматика сучасної англійської мови» виступає процес ознайомлення студентів з основами організації навчального та наукового процесу з лінгвістичної теорії у різних типах середніх навчальних закладів, формування у студентів професійно-методичних вмінь. Навчальна дисципліна «Теоретична граматика сучасної англійської мови» пов’язана із значною кількістю прикладних дисциплін і використовує виявлені ними факти і встановлені закономірності. До таких теоретичних та прикладних навчальних курсів відносяться: лінгвістика (прагмалінгвістика, соціолінгвістика, теорія перспективи, інформатика), основна іноземна мова, психологія, педагогіка, психолінгвістика. Мета курсу: дати студентам глибокі знання з теоретичної граматики відповідно до існуючих концепцій з розвитку теорії граматики з тим, щоб підготувати теоретичну базу та наступність в освоєнні курсу “Сучасні граматичні течії”; навчити використовувати набуті

знання теоретичного характеру в практичних завданнях з практики та теорії граматики та розмовної мови.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- вміти користуватись термінологічним апаратом сучасної граматичної теорії, що є органічним входженням у термінологічний корпус загальної лінгвістичної теорії (див. анотації до освітньо-професійних програм у матеріалах ліцензування спеціальності)
- Знати теоретичні основи граматики;
- Застосовувати основні методи та прийоми дослідження мовних явищ;
- Знати сучасні напрямки граматичних досліджень;
- Встановлювати граматичні аспекти зв'язку, власне мови і мовлення;
- Робити інтерпретацію граматичних категорій на основі чіткого зіставлення;
- Знати принципи системного опису мови загалом та її граматичної структури зокрема.
- перувати основними термінами теорії граматики;
- розбиратись у сучасних прогресивних теоріях граматичного вивчення англійської мови на системній науковій основі, а також виробляти свій підхід до існуючих граматичних концепцій у вітчизняній та зарубіжній лінгвістичній теорії;
- використовувати сучасні аналітичні прийоми та підходи до вивчення граматичних явищ;
- користуватись термінологічним апаратом сучасної граматичної теорії, що є органічним входженням у термінологічний корпус загальної лінгвістичної теорії.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до навчального плану вивчення дисципліни «Теоретична граматика сучасної англійської мови» складається з трьох модулів програмного матеріалу.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Сучасне розуміння теоретичної граматики англійської мови					
Тема 1.	8,5	2	1	5	0,5
Тема 2.	8,5	2	1	5	0,5
Тема 3.	8,5	2	1	5	0,5
Разом за модулем 1	25,5	6	3	15	1,5
Змістовий модуль 2. Слово і морфема. Класифікаційні теорії частин мови					
Тема 4.	8,5	2	1	8	0,5
Тема 5.	8,5	2	1	7	0,5
Разом за модулем 2	22	4	2	15	1
Змістовий модуль 3. Синтаксис речення					
Тема 6.	8,5	2	1	5	0,5
Тема 7.	9,5	2	2	5	0,5
Тема 8.	9,5	2	2	5	0,5
Разом за модулем 3	27,5	6	5	15	1,5
Всього годин:	75	16	10	45	4

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Мова та мовлення.
2. Синтагматика та парадигматика.
3. Мовні одиниці та мовні рівні.
4. Традиційні класифікації морфем.
5. До проблеми категорій та категоризацій.
6. Категоріальна специфіка частин мови.
7. Три критерії аналізу частин мови.
8. Просте речення
9. Складне речення.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни, формою контролю якої є іспит, визначається за результатами поточного та підсумкового контролю. Завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 (40+60) балів включно. Іспит виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою і складається з поточного опитування (40) та усного (опитування) іспиту (60).

Поточний контроль (max = 40 балів)						Модульний контроль (max = 60 балів)			Zагальна кількість балів		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		MK P 1	MK P 2	MK P 3			
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	20	20	20	100

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Бархударов Л.С. Очерки по морфологии современного английского языка. М., 1975.

2. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теорграмматика современного английского языка. М., Высшая школа, 1981, 285с.
3. Иофик Л.Л., Чахоян Л.П., Поспелова А.Г. Хрестоматия по теории грамматики английского языка. Л., 1981.
4. Мороховская Э.Я. Основы теоретической грамматики английского языка. Киев, Высшая школа, 1984, 287с.
5. Blokh M. A Course in Theoretical English Grammar. M. 1983, 383p.
6. Теоретические основы грамматики. М., Высшая школа, 1986.
7. Ilyish B. The Structure of Modern English. M. 1981, 366р.
8. Khaimovich B., Rogovskaya A. A Course in English Grammar. M., 1967, 293p.
9. Rayevska N. Modern English Grammar. Kiev, 1976, 304p.
10. Rayevska N. Present Day English Syntax. Kiev, 1974, 179p.
11. Starikova O., Alova N. Seminars in Theoretical Grammar. Kiev, 1980.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. The definition of theoretical grammar as a linguistic discipline.
2. The dialectical unity of form and meaning of grammar phenomena.
3. Differentiation between language and speech.
4. Syntagmatic and paradigmatic aspects of grammar.
5. The sign units of language, their division into segmental and super-segmental.
6. Word and morpheme, their correlative status on the language levels.
7. Traditional classification of morphemes.
8. “Allo-emic” theory in morphology.
9. The theories of classification of parts of speech.
10. Criteria of discrimination of parts of speech.
11. Syntactico-distributional classification of words.
12. The categorial functional properties of a noun.

- 13.Grammatical features of Noun. Gender.
- 14.Grammatical features of Noun. Number.
- 15.Grammatical features of Noun. Case.
- 16.General characteristics of the Verb and its classifications
- 17.The categories of Person and Number
- 18.The category of Tense
- 19.The category of Voice
- 20.The category of Aspect
- 21.The category of Mood
- 22.The main features of Infinitive, Gerund, Participle
- 23.Grammatical features of Adjectives
- 24.Grammatical features of Adverbs
- 25.Grammatical features of Pronouns
- 26.Grammatical features of Numerals
- 27.Grammatical features of small groups of words (Articles, Prepositions, Conjunctions, Particles, Modal words, Interjections)
- 28.The definition and general characteristics of word-groups as syntactic units
- 29.Principles of classification of word-groups
- 30.The noun-phrase and the verb-phrase and their classifications
- 31.Word-groups and sentence
- 32.Communicative types of sentences.
- 33.Actual division of a sentence
- 34.Syntax of a simple sentence.
- 35.The composite sentence. Compound sentence.
- 36.The complex sentence (Subject and predicate clauses)
- 37.The complex sentence (Object and attributive clauses)
- 38.The complex sentence (Clauses of cause, place, time, condition)
- 39.The complex sentence (Clauses of result, purpose, concession, manner)
- 40.Sentence as a semantic model of the situation.